



Interreg

France-Wallonie-Vlaanderen



UNION EUROPÉENNE
EUROPESE UNIE



Handleiding voor de opvolging van Staatssteun

Voor de projectpartners

Versie juni 2019

Avec le soutien du Fonds européen de développement régional
Met steun van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling

1. Richtinggevende beginselen

Het Programma heeft in tools en procedures voorzien die het mogelijk maken ervoor te zorgen dat de middelen die worden toegekend aan de geselecteerde projecten conform zijn aan de reglementaire verplichtingen voor de Staatssteun.

De regels inzake Staatssteun zijn van toepassing zodra de begunstigde een entiteit is die een economische activiteit uitoefent (= aanbieden van producten of diensten op een bepaalde markt), onafhankelijk van de rechtsvorm.

De behandeling van de Staatssteun is een aandachtspunt dat alle betrokken partijen van het Programma aangaat, en dit gedurende de volledige uitvoeringsperiode.

1.1 Verplichting van de projectpartners

Een specifiek artikel van de EFRO-overeenkomst (artikel 10) vermeldt de verplichting van de projectpartners in dit verband:

“Artikel 10: Opvolging van de Staatssteun

De projectpartners verbinden zich ertoe de geldende wetgeving na te leven met betrekking tot de Staatssteun en meer bepaald het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), met name de artikelen 107 (principe van de onverenigbaarheid van de Staatssteun en afwijkingen) en 108 (procedure); Verordening nr. 1407/2013 van 18 december 2013 (de minimis), Verordening nr. 1408/2013 (de minimis in de landbouwsector), gewijzigd door verordening (EU) 2019/316 van de Commissie van 21 februari 2019, en de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) nr. 651/2014 van 17 juni 2014.

In dit artikel staat ook de beslissing van de Stuurgroep vermeld voor wat de Staatssteun betreft voor elk van de projectpartners.

Indien ze tot de groep voor Staatssteun behoren, dan moeten de projectpartners aan het Programma alle informatie verstrekken die toelaat om hun situatie met betrekking tot de overheidssteun te verifiëren.

Hiertoe vindt u de volgende formulieren terug op de website van het Programma <http://www.interreg-fwvl.eu> :

- (a) een verklaring over de grootte en de hoedanigheid van het bedrijf;
- (b) een verklaring over het stimulerend effect;
- (c) een de-minimisverklaring voor de projectpartners;
- (d) de-minimisverklaringen die moeten worden ingevuld door de projectpartner en door de organisaties die indirect Staatssteun ontvangen omwille van hun deelname aan een specifieke actie (eindbegunstigde);
- (e) een verklaring over de Staatssteun voor onderzoek en innovatie, in te vullen door de betrokken projectpartners, bij wie de toegewezen capaciteit voor deze

economische activiteiten jaarlijks niet meer dan 20% bedraagt van de algemene jaarlijkse capaciteit van de betrokken entiteit.

Hieronder wordt verduidelijkt hoe die formulieren moeten worden gebruikt.

De basisinformatie over de Staatssteun en over de verplichtingen die er verband mee houden, wordt verstrekt in de **Handleiding voor de projectpartners** (hoofdstuk over de indiening van een project, hoofdstuk over de berekeningsprincipes en specifiek deel).

2. Vóór de selectie

2.1 Overzicht van de informatie en van de risico's

Vóór de Stuurgroep en na een eerste analyse van de situatie bij de projectpartners m.b.t. de Staatssteun, kan het Gemeenschappelijk secretariaat vragen aan de projectpartner om het volgende voor te leggen:

- ofwel een **Verklaring over de de-minimissteun – projectpartner¹ (c)**
- ofwel een **Verklaring over de Staatsteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie² (e)**
- ofwel een **Verklaring over het stimulerend effect (b)**

Als de projectpartner onderworpen is aan het groepsvrijstellingsregime, dan moet men zich er inderdaad van vergewissen dat hij niet gestart is met de uitwerking van de bijhorende projectacties vóór de indieningsdatum van het projectconcept. Dit gaat om het 'stimulerend' effect.³

Bovendien worden ook de criteria betreffende de grootte van de onderneming (micro-onderneming, kleine, middelgrote of grote onderneming⁴) of de hoedanigheid van de onderneming (zelfstandige onderneming, verbonden onderneming, partner) in aanmerking genomen om het bedrag van de steun te bepalen dat kan worden toegekend. De projectpartner bevestigt deze informatie door:

- een **Verklaring op erewoord van de projectpartner over de grootte en de hoedanigheid van de onderneming (a)**

¹ We wijzen erop dat het plafond van € 200.000 (€ 100.000 voor ondernemingen die goederen vervoeren over de weg en € 20.000 voor de landbouwsector) toegepast moet worden per projectpartner en per lidstaat (over een periode van 3 boekjaren): eenzelfde entiteit binnen een project kan dus aanspraak maken op € 200.000 van elk van de 2 lidstaten die deelnemen.

² Mededeling van de Commissie over het kader voor Staatssteun ten behoeve van onderzoek, ontwikkeling en innovatie (2014/C 198/01).

³ Art. 6 van Verordening nr. 651/2014 van de Europese Commissie inzake Staatssteun met vermelding van de steuncategorieën die compatibel zijn met de interne markt: "Steun wordt geacht een stimulerend effect te hebben wanneer de begunstigde ervan, voordat de werkzaamheden aan het project of de activiteit aanvangen, bij de betrokken lidstaat een schriftelijke steunaanvraag heeft ingediend."

⁴ Zie hierover de aanbeveling van de commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen [kennisgeving onder het nummer C(2003) 1422] (2003/361/EC).

De projectpartner moet deze verklaring ook verstrekken indien hij eindbegunstigde is van een de minimis-steun.

De projectpartner verbindt zich hierbij ook om het Programma te informeren over elke wijziging in de omvang of hoedanigheid via een nieuwe verklaring, aangezien die wijziging tot een herziening van de steun zou kunnen leiden.

2.2 De beslissing van de Stuurgroep en de informatie aan de projectpartners

Na de evaluatie van de Staatssteun, die door elk gebiedsdeel is uitgevoerd voor zijn projectpartners, onderzoekt de Stuurgroep de kwestie op het moment dat de projecten geselecteerd worden. De beslissing die men neemt op het gebied van Staatssteun wordt vermeld in de kennisgeving van de goedkeuring van het project.

Deze beslissing wordt daarnaast vermeld in artikel 10 van de EFRO-overeenkomst van het project, met de informatie over de steun betreffende de projectpartners die met die steun te maken hebben.

3. Tijdens de uitvoering

In het kader van het projectverloop kunnen sommige acties gunstig zijn voor andere ondernemingen dan de projectpartner aan wie de steun wordt toegekend. Laatstgenoemde wordt dan steuninstrument en de andere ondernemingen, eindbegunstigden. Dit is bijvoorbeeld het geval bij geïndividualiseerde begeleiding of steun aan een onderneming. De indirecte steunbedragen (steun aan derden) moeten hierbij onderbouwd worden, rekening houdend met de marktprijs.

De projectpartner die deze dienst voorstelt, informeert de eindbegunstigde over de toekenning van een de-minimissteun door middel van:

- een **Verklaring over de de-minimissteun – toekenning door de projectpartner aan de eindbegunstigde (d)**

De begunstigde van de dienst vult in, vooraleer de steun te ontvangen:

- een **Verklaring over de de-minimissteun – eindbegunstigde (d)**

Die aandachtspunten zullen op gezette tijden in herinnering worden gebracht en nagegaan worden tijdens de Begeleidingscomités van het project door de technische teams en de administraties / evaluatiediensten die eraan deelnemen.

Bij de validatie van de verslagen (schuldvorderingen en activiteitenrapport) zal bijzondere aandacht worden besteed aan de verificatie van de informatie over de verzoeken tot wijziging die zouden kunnen leiden tot een wijziging in de voorwaarden van de steuntoekenning.

Ook zal nagegaan worden of de vastgestelde prijzen verantwoord worden wanneer de projectpartner als steuninstrument beschouwd wordt en hij de “marktprijs” voor zijn prestatie moet bepalen.

3.1 De projectwijzigingen

Sommige projectwijzigingen kunnen een impact hebben op de Staatssteun, bijvoorbeeld op het vlak van de verandering van de rechtsvorm van een entiteit, de fusie van een projectpartner, de wijziging van het financieringsplan of de einddatum van het project.

Ze zullen als ‘grote’ projectwijzigingen behandeld moeten worden: de projectleider zal de aanvragen tot grote wijzigingen in het activiteitenrapport moeten vermelden (tabblad “wijzigingen” van het activiteitenrapport). Ze zullen in het Begeleidingscomité besproken worden en daarna doorgegeven worden aan de Stuurgroep van het Programma ter validering.

3.2 De verificaties en de controles op stukken

De informatie van de projectpartners zal ter beschikking van de eerstelijnscontroleurs (controles op stukken en ter plaatse) worden gesteld via de beheerapplicatie, waarin een specifiek onderdeel de verklaringen zal verzamelen die door elke projectpartner ingediend worden.

In het geval van niet-conformiteit of ontbreken van een document zullen de uitgaven in kwestie worden opgeschort tot de projectpartner de nodige documenten bezorgd heeft.

3.3. De eerstelijnscontroles ter plaatse

Alle hierboven beschreven processen zullen opnieuw worden getoetst door eerstelijnscontroles ter plaatse.

4. Klachten

In geval een beroep wordt aangetekend tegen de beslissing van het Programma inzake staatssteun, is de procedure voor de behandeling van klachten van toepassing zoals beschreven op de website van het programma, onder de rubriek “klachten” van het hoofdmenu.

Wanneer een beroep wordt aangetekend na de ondertekening van de EFRO-overeenkomst, moet diegene die het beroep aantekent een externe juridische analyse bezorgen om zijn argumenten te staven.

De kosten voor deze analyse zijn niet subsidiabel en vallen ten laste van de projectpartner die het beroep indient.

De-minimisverklaring (projectpartner)

De de-minimisverklaring heeft tot doel het Programma te informeren over de steun die ontvangen wordt in het kader van de de-minimisverordeningen⁵, alvorens beslist wordt over de toekenning van de gevraagde subsidie.

Verklaring over de de-minimissteun (projectpartner)

Ik ondergetekende **Naam en voornaam**.....,
 wettelijke vertegenwoordiger van **Naam van de organisatie + Ondernemingsnummer**.....

 en projectpartner van het project **Naam van het project**

verklaar, op **Datum van** :

- o Dat de organisatie die ik vertegenwoordig, alsook alle entiteiten die tot dezelfde groep als mijn organisatie behoren, **geen steun ontvangen hebben die als de-minimissteun** gedefinieerd wordt, gedurende de laatste drie boekjaren (het lopende boekjaar en de vorige twee)
- o Dat de organisatie die ik vertegenwoordig, alsook alle entiteiten die tot dezelfde groep als mijn organisatie behoren, de volgende **de-minimissteun ontvangen hebben**, gedurende de laatste drie boekjaren (het lopende boekjaar en de vorige twee):

Begunstigde (zoals omschreven in de overeenkomstige verordening)	Categorie Klassiek=KLA Landbouw=LAN	Ondernemings- Nummer	Land dat de de- minimissteun toegekend heeft	Bedrag van de bijdrage in euro	Datum van toekenning
				Totaal:	

Aangezien het bedrag van de overheidssteun, dat voor mijn organisatie gevraagd wordt voor het project, €..... (bedrag in euro) bedraagt, overschrijdt het bedrag van de steun, in voorkomend geval gecumuleerd met het bedrag van eerder ontvangen de-minimissteun, de limieten niet zoals omschreven in Verordeningen 1407/2013 en 1408/2013, namelijk € 200.000 per lidstaat gedurende 3 boekjaren (€ 20.000 voor de landbouwsector).

Bij deze erken ik dat een valse of verkeerde verklaring aanleiding kan geven tot de volledige terugbetaling van de ontvangen steun, inclusief rente.

Handtekening

Datum

Naam en functie

Stempel

⁵ VERORDENING (EU) Nr. 1407/2013 VAN DE COMMISSIE van 18 december 2013 betreffende de toepassing van artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de de-minimissteun (de-minimisverordening) en VERORDENING (EU) Nr. 1408/2013 VAN DE COMMISSIE van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de de-minimissteun in de landbouwsector, gewijzigd door verordening (EU) 2019/316 van de Commissie van 21 februari 2019.

**Verklaring voor organisaties
gericht op onderzoek,
ontwikkeling en innovatie
(80/20 regel)**

Interreg-programma France-Wallonie-Vlaanderen

De verklaring heeft tot doel te bevestigen dat een instelling beantwoordt aan de voorwaarden van lid 20 van de mededeling van de Europese Commissie Kaderregeling inzake Staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie – (2014/C 198/01).

Verklaring over de Staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie (80/20)

- Jaarlijks op te stellen -

Ik ondergetekende **Naam en voornaam**,
wettelijke vertegenwoordiger van **Naam van de organisatie**
.....

Verklaar, voor het jaar **Afgelopen jaar** :

- Dat de economische activiteit precies dezelfde input verbruikt (zoals materialen, uitrusting, arbeid en vastgelegd kapitaal) als de niet-economische activiteiten en
- Dat de jaarlijks voor die economische activiteiten uitgetrokken capaciteit ten hoogste 20% bedraagt van de totale jaarcapaciteit van de betrokken entiteit

Bij deze erken ik dat een valse of verkeerde verklaring aanleiding kan geven tot de volledige terugbetaling van de ontvangen steun, inclusief rente.

Handtekening

Datum

Naam en functie

Stempel

Verklaring grootte KMO

Interreg-Programma France-Wallonie-Vlaanderen

De verklaring over de grootte van de onderneming heeft tot doel het Programma te informeren over de categorie waaronder de onderneming valt, gebaseerd op de omvang (aantal werknemers van de onderneming, omzet of balans), zodat vastgesteld kan worden of de aangevraagde subsidie kan worden toegekend.

Verklaring over de grootte van de onderneming

Ik, ondergetekende **Naam en voornaam**.....,
wettelijk vertegenwoordiger van **Naam van de organisatie + Ondernemingsnummer**
.....
.....

en projectpartner van het project **Naam van het project**
.....
verklaar, op datum van

- o Dat de organisatie die ik vertegenwoordig en alle entiteiten die deel uitmaken van dezelfde groep als mijn organisatie, tot de volgende categorie behoren ⁶:

Micro-onderneming
Kleine onderneming
Middelgrote onderneming
Grote onderneming

Zelfstandige onderneming
Partneronderneming
Verbonden onderneming

- o Dat de organisatie die ik vertegenwoordig en alle entiteiten die deel uitmaken van dezelfde groep als mijn organisatie, zich ertoe verbinden het Programma te informeren over alle wijzigingen in de omvang en/of hoedanigheid van de onderneming aan de hand van een nieuwe verklaring.

Bij deze erken ik dat een valse of verkeerde verklaring zal kunnen leiden tot de volledige terugbetaling van de ontvangen steun met intresten.

Handtekening

Datum

Naam en functie

Stempel

⁶ Op grond van de bepalingen beschreven in de aanbeveling van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (kennisgeving geschied onder nummer C(2003) 1422) (2003/361/CE).

Definities

Middelgrote, kleine en micro-ondernemingen worden omschreven in de bijlage I van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, waarin de principes worden vermeld die door de Europese Commissie bekrachtigd worden in haar Aanbeveling van 6 mei 2003 betreffende de definitie van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen.

Definities betreffende de omvang:

Een micro-onderneming wordt omschreven als een onderneming die minder dan 10 personen tewerkstelt en waarvan de jaarlijkse omzet of totale jaarlijkse balans niet meer dan 2 miljoen EURO bedraagt.

Een kleine onderneming is een onderneming die minder dan 50 personen tewerkstelt en waarvan de jaarlijkse omzet of totale jaarlijkse balans niet meer dan 10 miljoen EURO bedraagt.

Een middelgrote onderneming is een onderneming die minder dan 250 werknemers en een jaarlijkse omzet van minder dan 50 miljoen euro of balans van minder dan 43 miljoen euro.

Bij uitsluiting is een onderneming die deze drempels overschrijdt, een grote onderneming.

Definities betreffende de hoedanigheid:

Zelfstandige onderneming: een onderneming die geen partneronderneming en geen verbonden onderneming is. Ze maakt dan ook geen deel uit van een bedrijvengroep. In dit geval worden de gegevens, met inbegrip van het personeel, uitsluitend vastgesteld op basis van de rekeningen van deze onderneming.

Verbonden ondernemingen: meerdere ondernemingen onderhouden met elkaar de volgende banden:

- a) een onderneming heeft de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders of vennoten van een andere onderneming
- b) een onderneming heeft het recht de meerderheid van de leden van het bestuurs-, leidinggevend of toezichthoudend orgaan van een andere onderneming te benoemen of te ontslaan;
- c) een onderneming heeft het recht een overheersende invloed op een andere onderneming uit te oefenen op grond van een met deze onderneming gesloten overeenkomst of een bepaling in de statuten van laatstgenoemde onderneming;
- d) een onderneming die aandeelhouder of vennoot is van een andere onderneming, heeft op grond van een met andere aandeelhouders of vennoten van die andere onderneming gesloten overeenkomst als enige zeggenschap over de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders of vennoten van laatstgenoemde onderneming.

Alle cijfergegevens en gegevens over het personeel van de verbonden onderneming(en) moeten worden toegevoegd aan die van de betrokken onderneming om te bepalen of laatstgenoemde de drempels inzake personeel en financiële situatie niet overschrijdt die door de definitie van een KMO zijn vastgesteld.

Partnerondernemingen: ondernemingen waartussen de volgende band bestaat: een onderneming (van een hoger niveau) heeft, alleen of samen met een of meer verbonden ondernemingen, 25 % of meer van het kapitaal of de stemrechten van een andere onderneming (van een lager niveau).

In het geval van partnerondernemingen moet aan de gegevens van de betrokken onderneming een proportie van het personeel en van de financiële gegevens van de andere onderneming (in functie van haar participatie) worden toegevoegd om te bepalen of ze in aanmerking komt voor het statuut van KMO.

Bron : CMS, Consultation relative au respect des contraintes en matière d'aides d'État dans le cadre du Programme de coopération V-A Belgique France, 2015.

Verklaring stimulerend effect

Interreg-programma France-Wallonie-Vlaanderen

De verklaring i.v.m. het stimulerend effect wil ervoor zorgen dat het Programma kan controleren wat het stimulerend effect is van de steun die wordt toegekend op basis van de vrijstellingsverordening⁷inzake het project en dat men zo kan beslissen over de toekenning van de gevraagde subsidie.

Verklaring i.v.m. het stimulerend effect

Ik, ondergetekende, **Naam en voornaam**.....,
wettelijke vertegenwoordiger van **Naam van de instelling + Ondernemingsnummer**
.....
.....
en projectpartner bij het project **Naam van het project**

verklaar, op

- o dat de instelling die ik vertegenwoordig, alsook alle entiteiten die tot dezelfde groep behoren als mijn instelling, vóór de indiening van het projectconcept geen acties heeft opgestart die deel uitmaken van het project;

Ik erken hierbij dat elke valse of foutieve verklaring zal kunnen leiden tot de volledige terugbetaling van de ontvangen steun, met inbegrip van interesten.

Handtekening

Datum

Naam en functie

Stempel

⁷ Art. 6 van Verordening nr. 651/2014 van de Europese Commissie betreffende de Staatssteun waarbij bepaalde categorieën steun verenigbaar worden verklaard met de interne markt. Volgens dit artikel, "wordt steun geacht een stimulerend effect te hebben wanneer de begunstigde ervan, voordat de werkzaamheden aan het project of de activiteiten aanvangen, bij de betrokken lidstaat een schriftelijke steunaanvraag heeft ingediend."

De-minimisverklaring (van PP aan eindbegunstigde)

Interreg-programma France-Wallonie-Vlaanderen

De *de-minimis*verklaring heeft tot doel de eindbegunstigde en het Programma te informeren over de eventuele steun die ontvangen wordt in het kader van de *de-minimis*verordeningen⁸.

Verklaring over de *de-minimis*steun (van projectpartner aan eindbegunstigde)

Ik ondergetekende **Naam en voornaam**,
wettelijke vertegenwoordiger van **Naam van de organisatie + Ondernemingsnummer**.....
.....
.....
en partner van het project **Naam van het project**

verklaar,

- o Dat de organisatie die ik vertegenwoordig, *de-minimis*steun zal verlenen aan de organisatie **Naam van de organisatie + Ondernemingsnummer**.....
.....
als eindbegunstigde en via haar deelname aan een actie van het project.

Het bedrag van de overheidssteun dat de organisatie als eindbegunstigde zal ontvangen in het kader van het project, bedraagt € (bedrag in euro). Het bedrag van de steun, in voorkomend geval gecumuleerd met het bedrag van eerder ontvangen *de-minimis*steun, overschrijdt de limieten niet zoals omschreven in Verordening 1407/2013, namelijk € 200.000 per lidstaat gedurende 3 boekjaren (€ 20.000 voor de landbouwsector).

Bij deze erken ik dat een valse of verkeerde verklaring aanleiding kan geven tot de volledige terugbetaling van de ontvangen steun, inclusief rente.

Handtekening

Datum

Naam en functie

Stempel

⁸ VERORDENING (EU) Nr. 1407/2013 VAN DE COMMISSIE van 18 december 2013 betreffende de toepassing van artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de *de-minimis*steun (*de-minimis*verordening) en VERORDENING (EU) Nr. 1408/2013 VAN DE COMMISSIE van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de *de-minimis*steun in de landbouwsector, gewijzigd door verordening (EU) 2019/316 van de Commissie van 21 februari 2019.

De-minimisverklaring (eindbegunstigde)

Interreg-programma France-Wallonie-Vlaanderen

De de-minimisverklaring heeft tot doel het Programma en de projectpartner die een de-minimissteun toekent aan een eindbegunstigde, te informeren over de eventuele steun die ontvangen wordt in het kader van de de-minimisverordeningen⁹.

Verklaring over de de-minimissteun (eindbegunstigde)

Ik ondergetekende **Naam en voornaam**,
 wettelijke vertegenwoordiger van **Naam van de organisatie + Ondernemingsnummer**

 wens deel te nemen aan een actie in het kader van het project **Naam van het project**

 verklaar,

- o Dat de organisatie die ik vertegenwoordig, alsook alle entiteiten die tot dezelfde groep als mijn organisatie behoren, **geen steun ontvangen hebben die als de-minimissteun** gedefinieerd wordt, gedurende de laatste drie boekjaren (het lopende boekjaar en de vorige twee)
- o Dat de organisatie die ik vertegenwoordig, alsook alle entiteiten die tot dezelfde groep als mijn organisatie behoren, de volgende **de-minimissteun ontvangen hebben**, gedurende de laatste drie boekjaren (het lopende boekjaar en de vorige twee):

Begunstigde (zoals omschreven in de overeenkomstige verordening)	Categorie Klassiek=KLA Landbouw=LAN	Ondernemings- nummer	Land dat de de- minimissteun toegekend heeft	Bedrag van de bijdrage in euro	Datum van toekenning
				Totaal:	

Bovendien bedraagt het potentiële bedrag van de overheidssteun die mijn organisatie zal ontvangen in het kader van het project €..... (bedrag in euro). Het bedrag van de steun, in voorkomend geval gecumuleerd met het bedrag van eerder ontvangen de-minimissteun, overschrijdt de limieten niet zoals omschreven in Verordening 1407/2013, namelijk € 200.000 per lidstaat gedurende 3 boekjaren (€ 20.000 voor de landbouwsector).

Bij deze erken ik dat een valse of verkeerde verklaring aanleiding kan geven tot de volledige terugbetaling van de ontvangen steun, inclusief rente.

Handtekening

Datum

Naam en functie

Stempel

⁹ VERORDENING (EU) Nr. 1407/2013 VAN DE COMMISSIE van 18 december 2013 betreffende de toepassing van artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de de-minimissteun (de-minimisverordening) en VERORDENING (EU) Nr. 1408/2013 VAN DE COMMISSIE van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de de-minimissteun in de landbouwsector, gewijzigd door verordening (EU) 2019/316 van de Commissie van 21 februari 2019.